

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Departament Pomocy Społecznej
Dyrektor
Beata Karlińska

Warszawa, dnia 3 lipca 2026 r.

Zawiadomienie o sposobie załatwienia petycji

Szanowny Panie,

na podstawie art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870), w związku z petycją *w sprawie zmiany rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych, wydanie przepisów wykonawczych odnośnie minimalnych wymagań kwalifikacyjnych w zawodzie opiekunka środowiskowa, wydanie wytycznych dla wojewodów odnośnie prowadzonych kontroli w zakresie świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi*, proszę o przyjęcie poniższych informacji.

Świadczenie usług opiekuńczych reguluje art. 50 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2025 r. poz. 1214).

Przepis ten stanowi, że osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych.

Usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępní, zstępní nie mogą takiej pomocy zapewnić.

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w:

- zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych (np. drobne zakupy, gotowanie, porządki w domu),
- opiece higienicznej (np. mycie, kąpanie, ubieranie, przesłanianie łóżka, zmiana bielizny pościelowej),
- zaleconej przez lekarza pielęgnacji oraz
- w miarę możliwości, w zapewnieniu kontaktów z otoczeniem.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 11 ww. ustawy, organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym w całości finansowanym ze środków

gminy. Szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania, określa w drodze uchwały rada gminy.

Należy podkreślić, że zgodnie z kompetencjami wynikającymi z art. 22 ust. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, nadzór nad realizacją zadań samorządu gminnego, powiatowego i województwa, w tym nad jakością działalności jednostek organizacyjnych pomocy społecznej oraz nad jakością usług, dla których minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określił standardy, a także nad zgodnością zatrudnienia pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z wymaganymi kwalifikacjami, sprawuje wojewoda.

Odpowiadając na Pana postulat informuję, że trwają prace legislacyjne nad opracowaniem standardu usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania. W dniu 11 czerwca 2026r. Sejm RP uchwalił ustawę o zmianie ustawy o pomocy społecznej (druki nr 2550 i 2611), która zawiera delegację do wydania rozporządzenia w sprawie usług opiekuńczych. Określa także wymagania dla osób świadczących usługi opiekuńcze oraz akcentuje zadania gminy w zakresie monitorowania i oceny świadczonych usług opiekuńczych poprzez zbieranie i analizowanie informacji na temat usług w celu ich oceny. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości podczas świadczenia usług opiekuńczych, gmina będzie obowiązana podejmować działania mające na celu ich wyeliminowanie. Obecnie ustawa oczekuje na podpis Prezydenta RP.

Jednocześnie do uzgodnień międzyresortowych, opiniowania i konsultacji społecznych przekazany został projekt rozporządzenia w sprawie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania.

Wydanie tego aktu wykonawczego ma na celu potrzebę ujednolicenia zasad świadczenia usług opiekuńczych w skali kraju. Dotychczasowe przepisy ustawowe określają jedynie ogólne ramy tych usług, natomiast brakuje regulacji szczegółowych dotyczących ich minimalnego zakresu usług, warunków ich realizacji, wymogów wobec osób je świadczących oraz sposobu monitorowania jakości świadczeń.

Przyjęcie rozporządzenia zapewni przejrzystość prawa, podniesie standard usług i pozwoli na ich lepsze dostosowanie do potrzeb osób korzystających z pomocy społecznej.

Przyjęcie rozporządzenia umożliwi:

- zapewnienie jednolitych standardów w skali kraju,
- lepsze dopasowanie usług do realnych potrzeb osób korzystających z pomocy społecznej,
- poprawę jakości usług poprzez wprowadzenie wymogów wobec osób świadczących usługi,
- zapewnienie ochrony praw odbiorców usług, jak i osób je świadczących.

Wejście w życie rozporządzenia w sprawie usług opiekuńczych przyczyni się zatem do poprawy dostępności do tej formy wsparcia, poprawi ich jakość, umożliwi dokonywanie oceny i ewaluację.

Natomiast postulowane przez Pana wprowadzenie jednolitego w skali kraju systemu cyfrowego potwierdzania realizacji usług opiekuńczych, obecnie nie jest planowane. Samorządy mają swobodę w sposobie realizacji tej formy wsparcia, w tym z użyciem nowoczesnych technologii, dostosowując je zarówno do możliwości finansowych gminy jak i uwarunkowań lokalnych.

Zgodnie z obowiązującymi jak i planowanymi przepisami w zakresie świadczenia usług opiekuńczych, samorządy mają możliwość korzystania z dostępnych na rynku aplikacji do świadczenia usług opiekuńczych, a z informacji posiadanych przez MRPiPS wynika, że wiele z nich z sukcesem korzysta z takich oprogramowań.

W opinii resortu, wprowadzane rozwiązania w zakresie standardu usług opiekuńczych przyczynią się także do wzmocnienia systemu nadzoru nad realizacją usług opiekuńczych, prawidłowością i jakością ich realizacji, o co wnosi Pan w swojej petycji.

Pouczenie

Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.

Z wyrazami szacunku
Beata Karlińska
Dyrektor
Departamentu Pomocy Społecznej
/-podpisano elektronicznie-/